

Název projektu: Na zkušenou pro lepší kvalitu odborného vzdělávání
(zkráceně: Na zkušenou za vzděláním)

Projekt je veden pod evidenčním číslem: CZ/13/LLP-LdV/VETPRO/134183

Partnerská škola: OULUN SEUDUN AMMATTIOPISTO - [OSAO](#)

Projektu jsem se mohl zúčastnit díky projektům mobility LdV a škole, kde současně působím ve funkci ředitele. Projekt jsem sestavil sám (za jisté podpory kolegů) s tím, že bude vhodné, aby na něm participovali hlavně zástupci vedení a získali reálné informace o školském systému ve Finsku, který je považován za jeden z nejlepších na světě. Předpokládal jsem, že pro nás bude podnětem k nápadům a inspirací k naší další činnosti.

Z mé pozice jsem se snažil získat komplexní přehled o školském systému, ale v rámci struktury projektu jsem poněkud podrobněji zacítil na oblast strojírenství (coby strojný inženýr mám k tomu i sklony ;-)).

Ve Finsku jsme nafotili (dohromady) 4 750 snímků a natočili 126 videosekvencí. Finští kolegové neměli s naší „špionáží“ žádný problém, tedy alespoň v oblasti školství. Ve společnosti VTT, která řešila nejmodernější technologie (tisk displayů) nám z pochopitelných důvodů fotografovat nedovolili.

Naše exkurze po školách byly směřovány hlavně do učeben praxe, i když u leckteré učebny nebylo až tak jasné, jestli je pro teorii nebo praxi ;-)



Jedna z učeben, kde mohlo probíhat obojí ;-)

Systém výuky na „souškoli“ OSAO (Oulum Seudun Ammattiopisto) probíhal v testovacím režimu kreditů. Během 3letého studia jich musel student získat 120. (40 v každém ročníku). Sestavení se lišilo podle oborů.

Structure of Studies		90 credits
Vocational studies		
Specialist vocational studies		0-10 credits
Elective studies		20 credits
On-the-job-learning minimum		
Core subjects		20 credits
Compulsory subjects		16 credits
Optional subjects		4 credits
Free-choise studies		10 credits
In total		120 credits

Find Your Future with OSAO

OSAQ Presentation 2013 10.3.2014 8

Obecná struktura kreditů.

[OSAQ](#) – seskupení škol se skládá z 12 jednotek (před rokem 1995 samostatných škol) a z těch mně jako strojaře nejvíce zaujala „**Kaukovainio unit**“

Škola byla zaměřená technicky multioborově. Ve škole probíhala výuka strojního obrábění, svařování (nejmodernější svářeční vybavení ve Finsku), a další obory jako informatik, elektrikář, instalatér, topenář, klempíř, truhlář, obkladač,

Velká část výuky do značné míry připomínala výuku na našich bývalých učilištích. Žáci pracovali v relativně malých skupinkách pod vedením mistra na praktických cvičeních a teoretická část odborné výuky probíhala rovněž v malých skupinách.

Bylo evidentní, že tento způsob výuky je efektivní, ale finančně náročný.

Klima při výuce bylo uvolněné a jevil se mi, že vyučující káže až tolik neřeší. Při menším počtu žáků si to asi může dovolit. Vyučující měli k žákům velmi přátelský postoj. Některé záležitosti, které neradi vidíme v naší škole (čepice na hlavách, sluchátka na uších, oblečení na židlích, přezouvání, ...) to vyučující většinou vůbec neřešili.

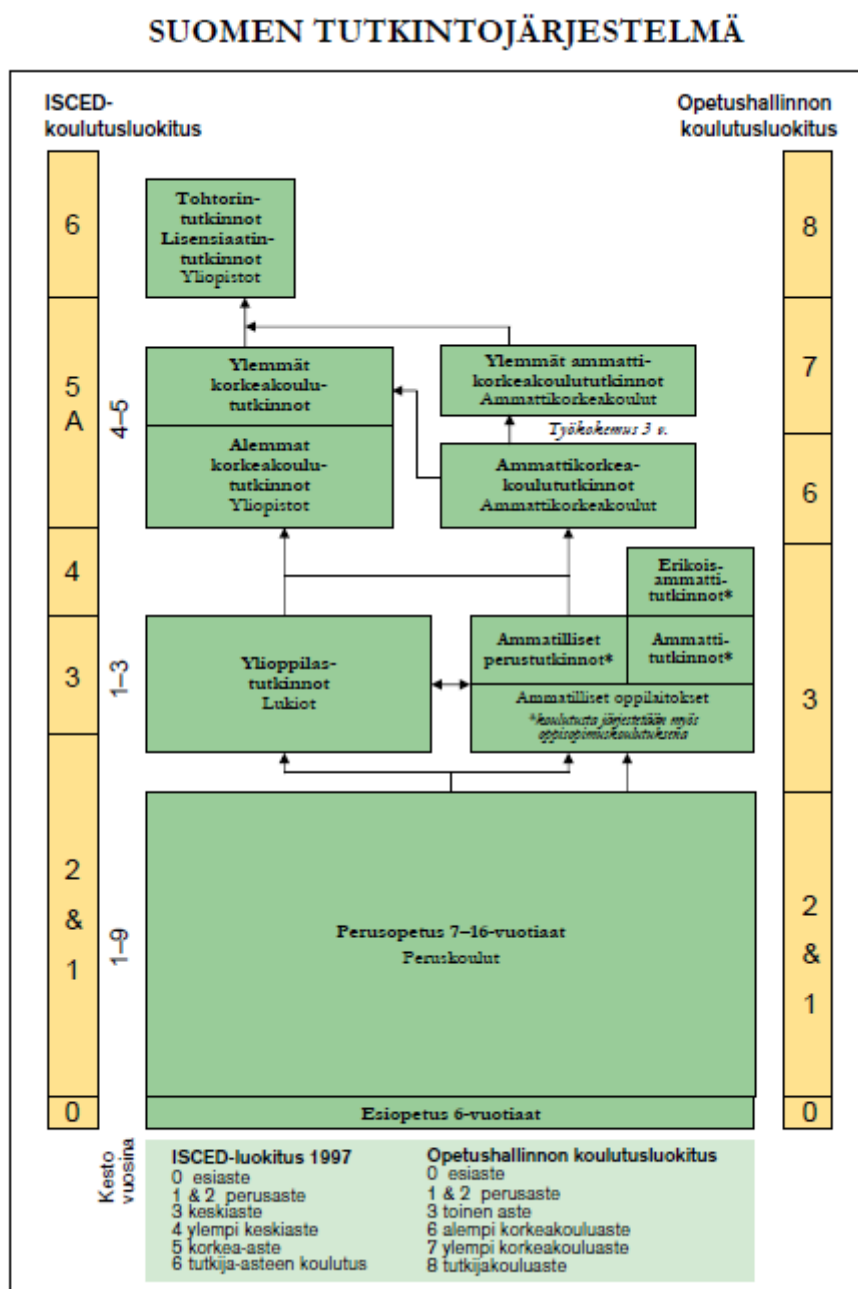
Jak již bylo předesláno, výuka byla velmi praktická a škola byla uspořádána tak, že učebny byly většinou v sousedství dílen nebo přímo jejich součástí

Při diskuzích o vzdělávacím systému jsme došli k závěru, že školy typu našich klasických průmyslových škol ve Finsku vlastně nemají. Odborně vzdělávací systém (vocational schools) je strukturován jinak.

Studium není ukončováno maturitní zkouškou, ale závěrečnou zkouškou. Přesto je možné pokračovat ve studiu na odborné vysoké škole. Tato možnost však není příliš využívána, podle místních informací nastoupí na VŠ z tohoto typu středních škol do 6 % absolventů.

Vzdělávací systém je, co se týče věkových kategorií, sice dosti podobný našemu, ale ve výstupech a v řízení jsou rozdíly. Zajímavé je, že instituce „školní inspekce“ jako takové v systému neexistuje. Kontrolní mechanismus je nastaven v poloze vertikální, tedy kompetence má ten, kdo řídí.

Schéma vzdělávacího systému



Ze schématu je patrné, že věkové kategorie jsou v zásadě shodné, viz vlevo „Kesto vuosina“ (doba trvání v letech).

Díky kvalitně připravenému programu jsme měli možnost všechny stupně vzdělávání (od mateřské školy po univerzity) osobně shlédnout. Největší důraz byl kladen na střední odborné a profesní vzdělávání (viz ve schématu „Ammatilliset perustutkinnot“ – odborné kvalifikace, „Ammattitutkinnot“ – profesní kvalifikace). Jak i ze schématu vyplývá, tak se 4letými průmyslovými školami našeho typu se v systému školství nepočítá. Odborných škol jsme navštívili celkem 5 + vedení. Přičemž některé i opakovaně. Zejména školu (unit) v Myllytulli, která byla kmenovou školou našeho milého průvodce pana Veli-Matti Moilanena.

Během stáže jsme absolvovali řadu návštěv s představením institucí s následnou diskuzí a porovnáváním poměrů Finsko vs. Česko



Naše skupina s Jarmo Paloniemim (uprostřed) – nejvyšším představitelem školství v Oulu



Paní ředitelka OSAO Saija Niemelä-Penti (za notebookem) a Heidi Viljakainen (International Affairs Coordinator)

Zajímavá byla návštěva ZŠ. Byli jsme velmi mile přijati, byla nám promítnuta prezentace, včetně platů učitelů, rozvrhy, počty žáků, ... (vše zachyceno na fotomomentkách). Na chodbě bylo foto sboru – obdoba jako u nás škola značně feminizovaná (pánů učitelů minimum).



Ředitelka ZŠ a její zástupce (vlevo ing. Tesař)

Ve Finsku jsme absolvovali i řadu „kulturních“ aktivit“:



Na kulturním festivalu (Veli-Matti za basou)

Návštěva vesničky „Santa Claus Village in Rovaniemi in Lapland Finland“



Vše bylo podřízeno komerci



U severního polárního kruhu

K poznání Finska patřila také návštěva sauny (2x) a koupání v Oulujoki (řece Oulu), také 2x, což bylo považováno od našich hostitelů skoro jako povinnost ;-)



Zima tam byla ;-). Ale před námi se tam vesele otužovaly finské dámy v pokročilém věku

Při návštěvě chráněné oblasti Rokua jsme se zúčastnili chytání ryb na ledu. Také jsme zde navštívili hudební vystoupení místního bandu.



Celá stáž se nesla jak v duchu pracovním, tak kulturním. Rozhodně na ni máme jen samé pozitivní vzpomínky. Finové jsou milí a přátelští. Jsou pracovití, otužilí, odolní, zkrátka seveřané. Je mnohé co jim můžeme závidět a co se od nich naučit. Je pravdou, že i oni si cenili našeho zájmu, dochvilnosti a snaze

Byla to opravdu skvělá stáž. Je mi v mém věku potěšením, že jsem se těchto možností dožil a díky projektům LdV se mohu seznámit s prací a životem v zemích, které jsme dříve nazývali kapitalistickou cizinou a které pro nás byly nedosažitelné.

Těším se, že to třeba nebyla poslední stáž ;-)

Josef Šorm
23. 4. 2014

Pozn. Poklad jako zdroj financí